

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก.

วิธีการทำไข่ปริมาณ shelled acanths จำนวนมาก

เติมน้ำบ่อธรรมชาติดงไปใน syracuse dishes ที่มี suspension ของ mature shelled acanths ซึ่งล่างและแข็งไว้ เครื่อง 1 ศืน ในกรณีที่มี mature shelled acanths มากกว่า 500-

600 shelled acanths ต่อน้ำ 1 มล. (ทดสอบโดยการหยด suspension น้ำบนกระดาษสีเลือด และตรวจเม็ดให้กล่องจุลทรรศน์แบบ 2 ทาง ธรรมชาติ ให้ได้ประมาณ 20-30 mature shelled acanths ในน้ำ 1 หยด)

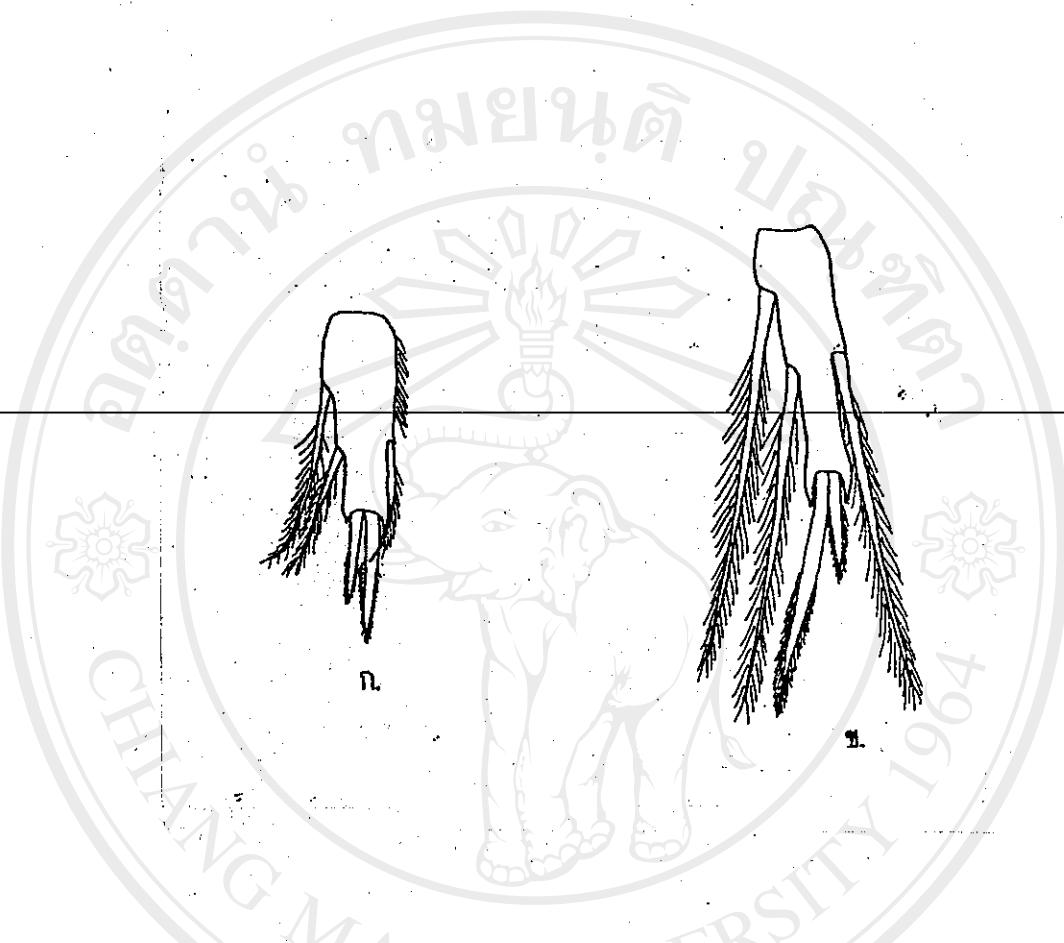
และในทางตรงกันข้าม หา suspension ที่มี mature shelled acanths น้อยกว่า 500-600 shelled acanths ต่อน้ำ 1 มล. ก็ใช้ dropper ดูดน้ำจาก suspension ใน syracuse น้ำออก และตรวจน้ำภายใต้กล่องจุลทรรศน์

ภาคผนวก ช.

ลักษณะของ Cyclops sp.

Cyclops sp. (ภาพที่ 60) ซึ่งพบร้าเป็น intermediate host ของ Pallisentis sp. ในการทดสอบเมื่อลักษณะคล้ายกับ Cyclops bicuspidatus Claus, 1857 (Ward and Whipple, 1959) แตกต่างกันที่ terminal spine ทางด้านนอกของ endopod ของขาคู่ที่ 4 ของ C. bicuspidatus มียาวกว่าทางด้านใน $1\frac{1}{2}$ เท่า แต่ของ Cyclops sp. terminal spine ทางด้านในของ endopod ของขาคู่ที่ 4 ยาวกว่าทางด้านนอกประมาณ 2 เท่า (ภาพที่ 61)

ภาพที่ 60. แสดงภาพถ่ายของ Cyclops sp.

ภาพที่ 61. ภาพวัวดัดคง endopod ปล่องสุค hairy ของ
ชากุที่ 4 ข่อง

Cyclops bicupidatus (ก) และ

Cyclops sp. (ข)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ค.

การทำสไลด์เพื่อตรวจวิรภากายในของพยาธิทั่วทั้งหมด ทำในการทดลองนี้ 2 วิธี

วิธีที่ 1 ทำเป็นลำดับขั้นตอนนี้

- ทำให้พยาธิคงรูป (fixation) โดยใช้ Bouin's fixative นาน 5-10 นาที จากนั้นนำมารักษา fixative ออก โดยใช้ 30% alcohol จนกว่าตัวพยาธิจะไม่มีสี Bouin's fixative

- เปลี่ยนจาก 30% alcohol เป็น 20%, 10% และนำกลับมาลงลำดับขั้นละ 2-5 นาที
- ยอดสีโดยใช้ Haematoxylene นาน 5-10 นาที ล้างออกความนำกลับ
- เปลี่ยนจากนำกลับเป็น 10%, 20%, 30%, 50%, และ 70% alcohol ตามลำดับ ขั้นละ 2-5 นาที
- destain ด้วย 1% HCL ใน 70% alcohol และใช้ 1% NaOH หรือ KOH ใน 70% alcohol เป็น stop destain ล้างด้วย 70% alcohol อีกครั้งหนึ่ง
- เปลี่ยนจาก 70% alcohol เป็น 85%, 90%, 95% 95% + butyl alcohol (1:1), butyl alcohol, butyl alcohol + xylol (1:1) และ xylol ตามลำดับ ขั้นละ 2-5 นาที
- mount ด้วย piccolyte หรือ permount เป็นลักษณะ

วิธีที่ 2 ทำเป็นจำบัณฑ์กันนี้

- ทำให้พยาธิกรูป, ล้าง fixative, ข้อมสี, destain
stop destain และล้างด้วย 70% alcohol
เมื่อกันนี้ วิธีที่ 1.
- เปลี่ยนจาก 70% alcohol เป็น 50%, 30%, 20%, 10%
และนำกลับตามลำดับ ขั้นละ 2-5 นาที
- เปลี่ยนจากน้ำกลันเป็น acetic acid เช่น 15-
20 นาที

- เปลี่ยนต่อไปเป็นส่วนผสมระหว่าง acetic acid เช่น
และ methyl salicylate อัตราส่วนทาง ๆ คือ $\frac{3}{1}$, $\frac{2}{1}$, $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$ และ $\frac{1}{3}$ ตามลำดับ ขั้นละ 15-
20 นาที
- เปลี่ยนต่อไปเป็น methyl salicylate ซึ่งสามารถที่
จะนำไปใช้นานเท่าที่ต้องการ ไม่สามารถที่จะ mount
โดย mountant ชนิดทาง ๆ เพราะจะทำให้พยาธิ
เนื้อแห้ง และไม่冽พอที่จะนำมาศึกษาได้

เวลาที่มีในวิธีการตั้งแต่ตนนั้น ใช้ส่วนหักห้าวอ่อนของพยาธิซึ่งมีขนาด
เล็กมาก ตั้งนั้น การทำพยาธิควรเต็มวัย จึงคงใช้เวลามากกว่านั้น ขึ้นอยู่กับ
ขนาดของพยาธิโดย

สีที่ใช้ย้อมอาทิตย์หนึ่งคือ Borax carmine ซึ่งใช้ย้อมในขบวนการ วิธีที่ 1.
โดยย้อมในขณะที่พยาธิอยู่ใน 70% alcohol

ประวัติการศึกษา

ชื่อ

นายวีระ วงศ์คำ
เกิดวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2501

ประวัติการศึกษา

สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแผนกวิทยาศาสตร์
พ.ศ. 2518

จากโรงเรียนมหอรัตนวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่
สำเร็จการศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต (ชีววิทยา)
พ.ศ. 2522

ประสบการณ์ด้านวิชาการ -

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved